

հով ընդունւած թեմ. տեսչի պաշտօնակատարին: Ինչ իրաւունք, այդ կըրկնում ենք ինչ իրաւունք ունին այդպէս վարելու Շուշու ծխ. դպրոցները և ինչ հիմունք ունի պ. Տէր-Գասպարեանը խրախուսելու մի այդպիսի երևոյթ հրապարակով:

Դուք, գիտեմ, կասէք որ հիմունք ունիք, արդար էք ձեր վարմունքի մէջ, «որովհետև տգէտ է հրաւիրւած պաշտօնեան», «իբ կոչման բարձրութեան վրայ չէ կանգնած» և այլն: Կը պատասխանենք: Ծանապարհ կայ բողոքելու ուրիշ՝ ձիշտ և օրինական ճանապարհ... Դպրոցի դռները փակելը օրէնքի ճանապարհով հրաւիրւած պաշտօնիստի առաջ, սխալ և միանգամայն ֆլասակար ու անթոյլատրելի գործելակերպ է:

Ս. Նազանեան

ՎԱՄԱՆԱԿ Է ՍԹԱՓԻՆԵԼՈՒ

Մեծ տօնի նախօրեակին ենք ապրում: Հայ մամուլը վաղուց է իր ազդու խօսքն ասել. մեծ տօնի՝ հայկական տպագրութեան չորս հարիւրամեակը, ընդհանուր հայութեան կողմից պատշաճաւոր տօնելու առթիւ: Դեռ չեն դադարում մամուլում լոյս տեսնելուց մասնաւոր անհատների կողմից մեծ տօնին նւիրւած զանազան յօդւածներ ու թղթակցութիւններ. Կովկասի հայկական մտաւոր երկու կենդրոնում՝ Տիֆլիսում և Էջմիածնում արդէն նախապատրաստական ժողովներ են կայացել ու խորհրդակցութեան առի՛ւ՝ հայ մտքի տօնը, որպէս ազգային կուլտուրական մի տօն ու եզակին հայ տարեգրութեան մէջ, յաւերժացնել ազգային բնոյթ կրող նշանաւոր գործով: Մնացած հայկական վայրերից շատերը պատրաստուում են անմասն չմնալ գալիք օրւայ նշանաւոր լինելը մեծարելուց և ունենալ իրանց լուման ընդհանրութեան դրամարկղի մէջ: Իսկ ինչ է արել կամ մտադիր է անելու Կարսը—մէկն Կովկասի հայաշատ քաղաքներից, յանձին իր գիտակից և ղեկավարող ոյժերի: Ոչինչ, Կարսի ինտելիգենցիան, եթէ այդպիսին գոյութիւն ունի բառի իմաստով, աչք չի բանում հետաքրքրելու իր շուրջը կատարող նմանօրինակ երևոյթներով: Հայ մտքի տօն է կատարում թէ մի վաստակաւոր հեղինակի տարիների աշխատութիւնը մեծարւում, կամ վերջինիս մահը ընդհանրութեան վիշտ պատճառում, այդ դարսեցու համար միևնոյն է, նա սառն է ու անտարբեր իր բնութեան նման, քանի որ մէջ տեղում շահ չկայ:

Այն անփոխարինելի կորուստները որ կրեց հայ մանկական աշխարհը— յանձին Դ. Աղայեանի մահով և հայ թատերագրութիւնը յանձին՝ Գ. Սունդուկեանի, ինչով յիշատակեց կամ յարգեց դարսեցու կողմից, դարձեալ նոյն սառնութեամբ և անտարբերութեամբ, նոյնը և այսօր, հայ մտքի տօնի վերաբերմամբ... Սակայն ժամանակ է սթափելու և վերջ տալու միայն անձնական եսին ծառայելը— ամօթ է դարսեցուն ինչքան արհամարհեց իր մայրենի լեզուն, զրականու-

թիւնը—պէտք է այժմս գոնէ անմասն չմնալ ազգային մեծ տօնին մասնակցելուց, այլսպէս վարկաբեկելու չափ անպատարբեր կլինի Դարսի հասարակութեան համար:

Յ. Մկրտումեան